

KARL MAY

În Anzii Cordilieri

Traducere de Roland Schenn

CORINT
EDUCAȚIONAL

Redactare: Laura Udrea
Tehnoredactare computerizată: Lorena Ionică
Designul copertei: Andreea Apostol
Ilustrații copertă și interior: Walter Reiss

Karl May
IN DEN KORDILLEREN

D-lui Hans RIESS,
prin bunăvoința căruia a apărut această carte.

Toate drepturile asupra acestei ediții
sunt rezervate Editurii CORINT EDUCAȚIONAL,
parte componentă a GRUPULUI EDITORIAL CORINT.

ISBN 978-606-8668-54-3
București, 2015

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MAY, KARL

În Anzii Cordilieri / Karl May ; trad.: Roland
Schenn. - București : Corint Educațional, 2015

ISBN 978-606-8668-54-3

I. Schenn, Roland (trad.)

821.112.2-311.3=135.1

COLONIȘTII DE PE RIO SALADO

Orașul Palmar se află situat în provincia Corrientes, în Mesopotamia Argentiniană, mai precis pe malul fluviului al cărui nume îl poartă și provincia, una nu prea întinsă, dar unde negoțul este înfloritor. Deși pământul este rodnic în Corrientes, recoltele acoperă doar nevoile localnicilor. Despre industrie nici nu poate fi vorba, iar de exportat, nu se exportă decât produse dintre cele pe care le oferă natura sau crescătoriile de vite.

Pe vremea când ne apropiam de orașel, venind dinspre miazăzi cu prizonierii noștri, aici se afla punctul din care porneau trupele sosite din nord, care luptau împotriva rebelului Lopez Jordan. Aveai ocazia să întâlnești soldați de toate soiurile și de toate neamurile, lucru ce ar fi putut uimi orice neamț cumsecade. Oricum, acești soldați mi-au făcut o impresie mai bună decât cei pe care îi văzusem în tabăra lui Jordan. La sosirea mea, executau exerciții pe stânga și pe dreapta drumului. Atunci l-am văzut ultima oară și pe Jordan. Despre bravul său maior Cadera, omul care ne dăduse atât de mult de furcă, am auzit câte ceva pe când mi-am încheiat călătoria în Tucuman. Se zicea că ar fi fost prins de trupele argentiniene și că ar fi fost împușcat sub acuzația de instigare la nesupunere. Despre Lopez Jordan și despre mișcarea pusă la cale de el nu am mai putut afla nimic sigur. Știu numai că rebeliunea a fost înăbușită și că Jordan a murit undeva, cândva, neștiut de nimeni, ca orice aventurier.

Orașul Palmar nu se află chiar pe malul fluviului, fiind despărțit de acesta prin niște mlaștini la marginea cărora oamenii plantaseră stuf. Colonelul Alsina ne-a spus să înaintăm în galop până în piață și apoi să ne oprim la *casa de ayuntamiento*, primăria orașului, o clădire care semăna cu un castel din ținutul Lüneburgului.

Odată ajunși acolo, colonelul s-a prezentat în fața comandantului. A fost nevoie ca fratele Hilario și cu mine să-l însoțim pentru a confirma relatarea sa. În urma celor spuse de noi, ofițerii rebeli au fost închiși chiar în primărie, iar soldații care se aflau sub comanda ofițerilor cu pricina, în grajduri, urmând să fie judecați cu toții mai târziu. Pe tovarășii mei și pe mine comandantul ne-a invitat la masă.

Faptul că izbutisem să facem atâția prizonieri fără să fi tras măcar un foc de armă și mai ales faptul că intrasem în posesia unui număr atât de mare de cai erau o dovadă a calităților militare ale colonelului Alsina. Tocmai pentru că acest succes pe care îl reputase ni se datora, colonelul era foarte amabil cu noi. El ne-a rugat să rămânem cât mai mult timp la Palmar, promițându-ne că ne va face șederea cât mai plăcută și că ne va asigura din plin toate cele necesare, astfel încât să ne putem continua călătoria. În primul rând, colonelul a luat toate măsurile necesare, pentru a fi găzduiți așa cum se cuvine. Gazda noastră avea să fie un negustor bogat. Acesta ne-a întâmpinat cu bucurie și ne-a pus la dispoziție două camere pentru oaspeți și o odaie care era ocupată, de obicei, de servitori.

M-am culcat de îndată ce m-am convins că și calul meu primise îngrijirile necesare. În oraș nu prea erau multe de văzut, și, după toată osteneala, un somn bun era bine venit.

Călugarul, Turnerstick și cârmaciul s-au culcat și ei imediat. Ceilalți, însă, au găsit că-i mai bine să se plimbe prin oraș. Printre ei se afla și Gomez, indianul a cărui mamă părea că-și mai revenise după ce făcuse o baie în fluviul Paraná* împotriva voinței ei. Gomez plecase pentru a se întâlni cu indienii din tribul său care locuiau în

* Fluviu din America de Sud, cu o lungime de 4 700 km; străbate sudul Braziliei și, pe o porțiune, constituie granița dintre Paraguay și Argentina, vărsându-se în Oceanul Atlantic prin estuarul La Plata. (n.tr.)

oraș sau care erau militari. El făcea parte din tribul Abipones, ai cărui membri își aveau sălașul între Rio Salado și Rio Bermejo și care cunoșteau cel mai bine misteriosul Gran Chaco.

Spre seară, Gomez a venit și m-a trezit. S-a scuzat că m-a deranjat și mi-a spus că trebuia să-și ia rămas bun de la mine, fiindcă voia să plece din Palmar. Când l-am întrebat care era temeiul plecării sale, indianul mi-a răspuns:

— Trebuie s-o pornesc cât mai curând spre pământurile alor mei, fiindcă ei sunt în primejdie să fie izgoniți. Trebuie să le dau de știre.

— Unde se află pământurile despre care-mi vorbești? l-am întrebat eu.

— Dincolo de fluviul Paraná, între Rio Salado și Rio Vibora.

— Oare nu acolo se află niște așezări părăsite?

— Ba da. În acele așezări au trăit, cu multă vreme în urmă, coloniști albi, dar nu au putut rămâne în acele locuri, fiindcă indienii au pornit război împotriva lor. Alții s-au văzut nevoiți să plece, și casele lor au intrat în paragină. Acum alții vin din nou și vor să ne izgonească de pe pământurile noastre. Oare se cuvine să ne dăm bătăuți, fără a fi luptat?

— De ce vin alții tocmai acolo? Există pământ destul și mult mai roditor pe care s-ar putea așeza. Oare de ce au pus ochii tocmai pe ținuturile de lângă Gran Chaco?

— Tocmai întrebarea asta ne-am pus-o și noi. Oricum, mai sunt ținuturi în care alții s-ar putea așeza.

— Ce fel de oameni sunt aceia despre care-mi vorbești?

— O parte din ei vin din Buenos Aires. Alții vin din Corrientes. În fruntea lor se află un inginer din America de Nord și un împuternicit al unui bancher din Buenos Aires. Ei vor să adâncească și să lărgască albia fluviului Paraná, astfel ca vapoarele lor să poată pluti pe apă. Îndată după aceea, vor să taie pădurea deasă de pe malul stâng al apei, pentru a putea strânge mai lesne Yerba**.

Buștenii și Yerba vor fi trimiși pe apele râului Rio Salado și ale fluviului Paraná și vor aduce câștiguri foarte mari albilor.

* Paraguay tee Mate. (n.a.)

— Oamenii ăștia au toate actele necesare pentru a-și duce la îndeplinire planurile?

— Nu știu asta. Știu doar că inginerul și împuternicitul banche-
rului s-au aflat aici, în Palmar, fiindcă tot aici, în oraș, se afla și că-
lăuza pe care o voiau. Toți ceilalți oameni albi au rămas pe malul
fluviului, pentru a-i aștepta pe împuternicit și pe inginer.

— Albi sunt numeroși?

— Da. Mulți albi au venit cu bărci și cu plute pe Rio Salado și
i-au așteptat pe alții care au adus cu ei căruțe cu boi, și s-au îndrep-
tat apoi spre vechile așezări ale albilor.

— Oamenii aceia pot ajunge cu căruțele în acele așezări?

— Da, numai că nu vor putea trece fluviul Paraná decât dacă
vor desface căruțele în bucăți. Căruțele desfăcute și toate celelalte
lucruri le vor căra cu boii până când vor ajunge în câmp deschis.
Acolo vor reface căruțele din bucăți și vor putea înainta numai până
la așezările părăsite. Albi cred că vor trece cu bine prin toate încercă-
rile, fiindcă unii dintre ei și-au luat cu sine soțiile și copiii.

— Asta înseamnă că albi vor să rămână în acele locuri pentru
mai multă vreme.

— Întocmai asta cred și eu, numai că, vedeți dumneavoastră, cei
din tribul meu se află chiar în apropierea vechilor așezări ale albilor
și cred cu tărie că ei sunt acum pe pământurile care li se cuvin. Nu
încap nicio îndoială că se va ajunge la luptă. Iată de ce trebuie să
ajung la ai mei cât mai curând. Cunosc obiceiurile albilor mai bine
decât oricare dintre ei și vorbesc foarte bine spaniola. De aceea pot
să le fiu de folos alor mei și ca tălmaci, deși călăuza albilor înțelege
graiul nostru de parcă ar fi crescut printre noi. Dintre albi, el cu-
noaște cel mai bine Gran Chaco.

— Cum se numește acest om?

— Geronimo Sabuco.

— Ah! Nu cumva este vorba despre cel căruia oamenii îi spun
El Sendador?

— Ba da. Îl cunoașteți?

— Nu-l cunosc personal, dar trebuie să mă fi auzit vorbind ade-
seori despre el cu tovarășii mei.

— Da, ați vorbit despre un anume Sendador, dar sunt mulți care poartă acest nume.

— S-ar putea să te înșeli. Poate că nu vorbim despre unul și același om. Noi credeam că El Sendador este undeva, mai spre mieznoapte.

— Nu mă înșel. Sabuco este El Sendador. Îl căutați cumva?

— Da. Voiam să ajungem la el și să-l tocim pentru a ne fi călăuză.

— E târziu pentru asta. Omul a fost deja tocmit.

— Bine, dar trebuie să dăm de el! Am venit până-aici numai ca să-l găsim și să mergem împreună cu el în Gran Chaco.

— Dacă așa stau lucrurile, señor, mă bucur pentru faptul că veți călători împreună cu mine. Dacă nu m-ați însoți, nu ați avea cum să-l găsiți pe Sabuco.

— E întocmai precum spui. Mă voi sfătui cu tovarășii mei.

— Bine. Vă rog numai să vă sfătuiți cu dâșii cât mai curând cu putință. Aș vrea să plec înainte de revărsarea zorilor. Cu cât pornesc mai curând, cu atât pot să-i previn mai repede pe cei din tribul meu!

— Mă întreb numai dacă vei mai putea ajunge la timp! Poți străbate drumul până acolo mai repede decât albi?

— Da. Deși albi au plecat de-aici acum cinci zile, nu trebuie să uităm că ei au căruțe trase de boi, așadar, înaintează foarte încet, în timp ce noi vom călători călare.

— Cât timp ne-ar trebui ca să ajungem la vechile așezări?

— Odată ajunși la fluviul Paraná, ne-ar mai trebui zece zile. Dacă am merge cu căruța, ne-ar trebui cincisprezece. Trebuie să răzlesc la ai mei înaintea albilor, dar trebuie să fac astfel încât aceștia să nu mă zărească. Ei nu trebuie să afle cu niciun chip că le voi da de știre alor mei despre toate câte se pun la cale, căci, altfel, cu siguranță că ar încerca să mă împiedice.

— Pentru că vrei s-o iei cu dumneata și pe mama dumitale? Cred că nu vei putea înainta foarte repede, așa încât presupun că vei ajunge oricum prea târziu. Îngăduie-mi să-ți spun că, așa stând lucrurile, nu ar trebui să te supere peste măsură faptul că vei mai întârzia câteva ceasuri. Aș zice chiar că ai mai putea aștepta până se face ziuă.

— Nu, señor. Dacă nu vreți să porniți cât mai curând cu putință, voi pleca singur. De altfel, nu înțeleg ce vă mai reține aici.

— Mai întâi este vorba de faptul că atât oamenii, cât și animalele au nevoie de odihnă. Apoi, nu se cuvine să pornești spre Gran Chaco fără să te pregătești așa cum trebuie.

— Da, este întocmai precum spuneți. Doi oameni nu au nevoie de foarte multe lucruri, dar dumneavoastră și tovarășii dumneavoastră sunteți mai numeroși. Aici nu mai e vorba doar de doi oameni.

— Și cum traversăm fluviul Paraná?

— Așteptăm să treacă vreun vapor sau vreo plută care să ne ducă pe malul celălalt.

— Procedând astfel, s-ar putea să pierdem foarte mult timp. Nu e bine. Iată, am să vorbesc cu colonelul și cu comandantul garnizoanei de aici. Trag nădejdea să ne pună la dispoziție tot ce ne va fi de trebuință pentru a putea porni pe Rio Corrientes, astfel încât să ajungem apoi pe malul fluviului Paraná. Astfel am economisi foarte mult timp.

— Aveți dreptate, señor. Vă spun asta pentru că știu foarte bine locurile. Malurile fluviului Paraná sunt împânzite de mlaștini întinse, dar eu cunosc o bucată de pământ solid. Dacă am avea bărci, am putea ocoli foarte bine ținutul mlaștinos.

— Bucata de pământ uscat e un fel de *bayou*, cum se numesc pe-aici micile golfuri. Mă bucură faptul că tu cunoști locurile atât de bine, numai că nu pot să-i trezesc acum, în toiul nopții, pe cei doi domni cu care vreau să stau de vorbă. Mai poți aștepta?

— Desigur, dar numai cu condiția să veniți, într-adevăr, cu mine.

— Oricum vom veni cu dumneata. Vrem să dăm de urmele lui El Sendador, dar, ia spune-mi, ce știi despre drumul pe care-l avem de făcut până la vechile așezări? E anevoios?

— Nu. Odată trecuți de malul fluviului și de mlaștini, vom ajunge, așa cum se întâmplă pe malul oricărei ape, într-un ținut cu păduri dese. Apoi, într-un ținut foarte întins care este acoperit de nisip cât vezi cu ochii. Ici-colo, se mai vede câte-un pâlț de copaci. Locurile sunt minunate, dar este foarte important să aveți o călăuză bună.

— Călăuza aceasta vei fi chiar dumneata.

— Da. Vărul meu, Gomarra, cunoaște și mai bine ținuturile acelea, însă cea mai bună călăuză este Sabuco. Dacă-l găsiți, vă va duce prin Chaco, fără să băgați de seamă cât de primejdioase sunt acele locuri pentru străini, dar mai ales pentru albi.

— De ce mai ales pentru albi?

— Pentru că albi nu sunt obișnuiți cu aerul umed și fierbinte, se îmbolnăvesc foarte lesne și fac febră. Dar în afară de febră, pe albi îi mai pândesc și tot soiul de alte primejdii.

— Te gândești la animalele sălbatice?

— Da. Jaguarul este un animal foarte periculos.

— Ah! Nu ne temem noi de jaguar. Cred că dumneata te gândești mai curând la sălbatici.

— Sălbatice? Când spuneți „sălbatice” vă gândiți, desigur, la noi, indienii. Credeți, într-adevăr, că suntem niște sălbatici?

— Când spun „sălbatice” nu mă gândesc la dumneata, însă chiar crezi că indienii Abipones se pot număra printre popoarele civilizate?

— Nu. Dar oare cine e de vină că nu mai suntem așa cum am fost odată? Cine ne-a izgonit de pe pământurile noastre și ne-a silit să trăim în ținuturi sălbatice, de unde suntem izgoniți acum? Oare nu s-ar cuveni să-i urâm pe albi? Oare nu s-ar cuveni să luptăm împotriva lor, atunci când ne gândim că nu vom mai avea liniște nici în sălbaticul ținut Chaco?

— Nu spun că nu ai dreptate, numai că a te apăra furând și omorând înseamnă a te purta ca un sălbatic.

— Spuneți-mi, seșor, războiul nu înseamnă oare a fura și a omorî? Dacă cineva ne-ar da armele și privilegiile albilor, ne-am apăra altfel. Până atunci, însă, trebuie să ne folosim de armele pe care le avem.

— Nu este cumplit să ataci oamenii și să-i ucizi sau să-i duci undeva, în ținuturi neumbrate, pentru a cere o răscumpărare mare pentru ei?

— Da, seșor, este cumplit. Dar cine face așa ceva? Cine a făcut mai întâi așa ceva? Cine ne-a învățat să ucidem oameni sau să-i răpim?

— Albii?

— Nu credeți ceea ce vă spun? Ei, bine, atunci gândiți-vă la cele ce se întâmplă acum. El Sendador duce niște albi pe malul fluviului Paraná, de unde vor să ajungă pe Rio Salado, care ne aparține nouă de drept. Albii vor să se așeze pe pământurile noastre, vor să caute Yerba, vor să taie pădurea fără de care noi nu putem trăi. Oare toate acestea nu înseamnă furt? Ne-au întrebat oare dacă le dăm voie să facă ce și-au pus în gând? Ne vor plăti pentru tot ceea ce vor să ne ia? Vor plăti pentru fluviu, pentru pădure, pentru Yerba? Nu! Dar dacă noi punem mâna pe arme și ne apărăm, pun și ei mâna pe arme și pornesc război împotriva noastră. Mulți dintre noi vor fi uciși, numai că albii nu vorbesc despre asta și, dacă o fac, se mândresc cu faptul că au ucis mulți indieni. Am dreptate, sau nu, señor?

Nu i-am răspuns imediat, fiindcă nu puteam spune că nu avea dreptate. Indianul a continuat însă să vorbească, fără a aștepta răspunsul meu:

— Atunci când vorbiți despre furturi și crime, ar fi bine să vă gândiți la albi, nu la noi. Ei ne atacă, iar noi nu facem nimic altceva decât să ne apărăm.

— A răpi femei și fete înseamnă a te apăra?

— Da, dacă n-ai altă cale.

— Ei, bine, există altă cale. Puteți pune mâna pe arme.

— Dumneavoastră vă este ușor să vorbiți astfel, pentru că sunteți străin. Albii au arme de foc, iar noi nu avem decât arcuri, săgeți și lănci. Acestea sunt armele cu care trebuie să ne apărăm. De aceea facem tot ce ne stă în putință pentru a pune mâna pe puști. Nu avem bani pentru a le putea cumpăra. Albii ne iau pământurile rodnice, și nu putem să cultivăm nimic și nici să creștem vite. Din cauza asta nu putem câștiga bani. Iată de ce răpim, de câte ori ni se ivește ocazia, soțiile și fiicele albilor, le cerem răscumpărare și ne cumpărăm și noi cu banii obținuți toate cele ce ne sunt de trebuință.

— Bine, dar atunci când răpiți femei și fete, ucideți toți bărbații pe care îi prindeți.

— Se cuvine oare să-i lăsăm în viață? Trebuie să vă gândiți că acești bărbați ne-ar ucide cu prima ocazie ce li s-ar ivi! Numai așa ne

putem apăra! Ar fi bine să puneți în balanță răul pe care îl pricinuim noi albilor și răul pe care ni-l pricinuiesc ei nouă! Dacă veți cântări totul cu băgare de seamă, veți vedea că noi avem numai și numai de pierdut.

— Cred că nu ar trebui să vorbești despre lucruri ca acestea. Știi ce pagube au făcut indienii albilor din La Plata? În ultimii cincizeci de ani, indienii au furat cam unsprezece milioane de vite, două milioane de cai și cam tot atâtea oi. Trei mii de case au fost distruse și cincizeci de mii de oameni au fost omorâți.

— Și dumneavoastră credeți toate acestea, seșnor?

— Mă văd nevoit să cred, s-au făcut calcule ca să se ajungă la aceste cifre.

— N-au comis indienii așa ceva. Trebuie să știți că albi sunt foarte șireți. Ei fac tot soiul de lucruri rele și apoi le pun în spinarea noastră. Dacă un alb fură niște cai, se spune că indienii au furat caii. Dacă un alb omoară un alt alb, se va spune că albul cu pricina a fost omorât de indieni. Jumătate, dar ce zic eu, cel puțin jumătate din pagubele despre care vorbeți au fost făcute de albi. Vă dați seama că, dacă albi se poartă astfel între ei, față de noi nu se vor purta deloc cu blândete! Nu, nu, seșnor! Tot ceea ce mi-ați spus s-ar conveni să ne facă cinste și nu să fie o rușine pentru noi!

— Hm! I-am mai auzit eu și pe alții vorbind astfel.

— Cei ce v-au spus ce v-am povestit și eu au grăit numai adevărul. Și chiar dacă toate cifrele pe care mi le-ați înșirat ar oglindi adevărul, răul pe care ni l-au făcut albi nouă este mult mai mare decât cel pe care l-am făcut noi lor. Toate această țară a fost cândva a noastră. Tot ceea ce crește și tot ce viețuiește pe aceste pământuri este al nostru. Dacă eu prind un cal sau îmi iau o vită, nu fur, ci iau ceea ce este de drept al meu. Așa spun toți indienii din America de Sud. Ei sunt convinși că au dreptate și nimeni nu poate dovedi contrariul, atunci când susțin că sunt stăpânii întinselor pământuri ale Americii de Sud. Nici cel mai iscusit orator nu ar putea dovedi că indienii nu au dreptate.

— Hai să nu mai vorbim despre asta, am spus eu, în cele din urmă. Oricum, am vorbit despre atacurile indienilor doar pentru că m-am gândit la primejdiile care ne-ar putea pândi în Chaco.